

Selusien koa helamu ten Efeses

?Isei mutis selusien koanik?

Vi Pol, eiloheh tai onen Iesu Kristo, koa mutis tus koanik[☆] en sua 60 AD (sua keil koa katau en avong Iesu avasi) navong mul en eim takeih en mari taon ten out Rom.[☆]

?Isei vuli selusien koanik mulamu?

Pol mutis selusien koanik va ven Kristin keil koa aro en taon ten out Efeses,[☆] ka kilea keke Kristin keil en out sav keil emun ihuli. Pol va mum rohtoh ral min meatin keil ten out Efeses en sua 53 AD (sua keil koa katau en avong Iesu avasi), en keite ten ualien elu onen.[☆] Tei en meatin keil ten out Efeses avisi keke vato vatal min keil, ka Pol seseini veni mul musil sise onen vaha en out Serusalem ka en rovattei vatoun. Evus, en ualien etel onen,[☆] Pol va ris en out Efeses, ro ral min keil[☆] ka visein revi keil sua etel.[☆] Evus, Pol ling Timoti keke voum vatal min Kristin keil ten out Efeses.[☆] Evus, katau en avong koanek, navong Pol va keke vasan sanien tai min koakeil tounah one tovuol en sios ten out Serusalem, avat keil ten sios en out Efeses umai avisu en Pol en taon ten out Maelitas koa rovitei soutin ran taon ten out Efeses. En out enek, keil aselus ekor ral min Pol ka amis veni Pol viteni keke irllesti mun.[☆] Sakini, Pol romutistei selusien koanik keke vatalimal en etai tounah

☆ :: Efes 1:1 ☆ :: Efes 4:1; 6:20; Umen 28:30-31 ☆ :: Efes 1:1 ☆ :: Umen 15:36-18:22 ☆ :: Umen 18:23-21:16 ☆ :: Umen 19:1-20 ☆ :: Umen 20:31 ☆ :: 1Tim 1:3 ☆ :: Umen 20:17-38

koa romaltei. Ka mutis selusien koanik vahisein keil usil umen kati ten Sios onen Iesu Kristo. Ka mutisi emun vassel kat keil il ilomal hekeih en demkatien one, ka ilekat revi keke sakien keil one hemal revi mok.

?Pol mutis selusien koanik vensa?

Pol en vati vahiseini keke lingkati onen Ahi tahos imok – Pol visein keil keke more envatien onen Ahi mariso vis mariso mok,[☆] more longlongien mul selus usil tounah keil koa tahos imok en out nesa koa umai avi one ka en asa koa Kristo mumoni en usite one,[☆] ka muohien ten hetetamenien onen Ahi mariso imok.[☆] Pol viteni mun vit, “Ahi rie lat kami mivakur tounah keil koa atahos imok koa kei vat kati vasani min meatin keil onen.”[☆] Ka en selusien onen, rokilea Pol rendemi keke tounah keil koa Ahi ling kati atahos imok.

Pol en vati vahiseini keke Iesu Kristo vi vatte ten tounah keil koa Ahi ling kati voumoni – Pol vihiseini keke, ka en Iesu Kristo, Ahi rie lat ir romai rovi titiali keil onen,[☆] ka rie lat revi mok keke heling tounah vasi keil onen heha en hen Kristo ka en hen koakeil emun akapil vituai ral mini.[☆] Ka en asa koa Kristo enges mumoni, Ahi mutut moulien orer ka sakin ir romoul.[☆] Ka en Kristo, Siu keil ka koakeil arvitei Siu keil umai avi vanggi meatin keil tas.[☆] Ka Ninin onen Kristo mul en tin Kristin keil ka mul sakin keil amumon sakien keil vasi one ral min envatien.[☆]

Pol en vati vahiseini keke Kristin keil avi Sios onen Iesu Kristo ka mal keke um vituai

☆ :: Efes 1:7; 2:7 ☆ :: Efes 3:8 ☆ :: Efes 3:16 ☆ :: Efes 1:18
 ☆ :: Efes 1:4-5 ☆ :: Efes 1:10-11 ☆ :: Efes 2:5-10
 ☆ :: Efes 2:16 ☆ :: Efes 3:16-17

hesuval aven hetas – Avaseini keke Kristin keil aka en out savsav keil, vuo aselus en selusien keil tateisav, vuo sakien keil one atateisav, Kristin keil avi vangí meatin tas* veni Ninin Votut one tas* ka demkatien one tas.* Ka Ninin Votut mul san sanien keil min Kristin vasi keil ten Sios keke vakataun Kristin sav keil avamai avakeih tamun en demkatien one keke keil imai isuval Kristo vareí.*

Pol en vati vahisein keil keke mal Kristin keil iling rendemien keil one heha netan keke um housil rendemien onen Kristin sav keil – Pol viteni vit mal keke Kristin keil iling rendemien one heha netan. Ahin keil hetal min meatin keil one,* titiali keil hetal min tata ka mama keil one,* ka slev keil emun hetal min masta keil one.*

Pol en vati vahiseini mukave demkatien onen Kristin keil kilea vamai vakeih tamun – Pol viseini keke Kristin keil isak mesein keil ven vaeen ten demkatien suval koa avi meatin tavaeen keil. Ka keil ivae hetal min anatinien, maluen, tomat, desien, demkatien, ileleien keke Ahi mutut moulien one, ka selusien onen Ahi.

Vati rendemien tai ten selusien koanik vi Efeses 4:4-6

Anatin, ir koa rokur demkatien rokilea rovato en tomat veni rovi aven tas. Ka desien orer tas keke vi anatin Ahi hesan tounah vasi keil koa mul en hen min ir koa vise ir rovahi onen. Ir romul romusil Asuv tas koa vi Kristo; romul rokur anatin en hihiseien tas; ka avi baptaes en ir keke rovapil en demkatien tas. Ir rova netan min Ahi tas koa vi Tata orer vasi.

* :: Efes 4:3 * :: Efes 4:4 * :: Efes 4:5 * :: Efes 4:11-13

* :: Efes 5:22-23 * :: Efes 6:1-4 * :: Efes 6:5-9

Kei vi avat orer, mul moulen en tiner, ka mul mum en moulien orer.

?Asa mul en selusien koanik?

1. Pol viseini keke Iesu Kristo koa vi vatte ten lingkati en keil onen Ahi. (1:1–3:21)
2. Pol viseini keke mal Kristin keil um vituai keke um vasin asa koa Ahi en vat keil avoumoni. (4:1–6:24)

Hitkileaen onen Pol usil leta koanik

¹ Inau Pol, koa Ahi rie lat inau keke mamai mahi eiloheh tai onen Iesu Kristo, ek vati masan selusien onak vahat min kami, meatin keil onen Ahi koa miro en taon ten out Efeses. Kami mimul mirie lati keke demkati onami keih ka kami mikapil tuai ral min Iesu Kristo. ✧

² Namul navis keke more envati en ka tomat onen Ahi Tata orer ka Asuv Iesu Kristo hel ven kami.

Tounah keil koa Iesu mumoni sakin ir rovi meatin kati keil onen

³ Ir rosan masmasien va min Ahi koa vi Tata onen Iesu Kristo, Asuv orer. Ven apiluen orer ral min Iesu Kristo, Ahi rokol kat ir ral min sanien vasi keil koa ka en out nesa. ✧ ⁴ En avong mulamu, navong Ahi romumonte mau out netan, envati en onen mul tuai en ir ka rie lat ir keke vapil en ir vatal min Kristo. Kei mumon koanik vasakin ir rovahi votut ka moulien orer vamal vasi en meten. ✧ ⁵ Ahi ling kati tuetin tuai keke hekur kan ir rovamai rovahi titan keil vaka en tounah keil koa Iesu Kristo mumoni. Ahi mumoni mukonek musil rendemien onen

✧ **1:1:** 1Kor 1:1; Kol 1:1 ✧ **1:3:** Efes 2:6 ✧ **1:4:** Sion 15:16; 17:24; 2Tes 2:13; Efes 5:27; Kol 1:22

veni si kei houlu keke voumoni. ☆ 6 Anatin, Ahi rie lat ir keke rovahati lat isen vahina nesa ven more envatien koa kei mul rie lati min ir. Avaseini rormumon etai tounah keke rovakur more envatien enek onen, ka kei rie lat more envatien min ir ven tounah keil koa Natnali mumoni, Natnali koa envatien onen mul ien. ☆

7 Ahi rie lati tuai keke more envatien onen mariso ramat en sise koa vul lat ir ran mahien ten tisaen ka en ran Natnali. Ven koanik, kosa, kei mul lele tahos en ir. ☆ 8 Anatin, more envatien onen koa rie lati min ir mariso mok. Ahi vi meteisau ka kilea tounah vasi keil. 9 Sakini, si kei vahothot eni min ir lingkatiien suai onen koa kei ling kati voumoni vaka en Iesu Kristo. ☆ 10 Veni Ahi ling kati tuai keke navong avong teni hemal, kei helah ruain tounah vasi keil koa amul en out nesa ka out netan, ka heling Kristo varei keke hemai hehi avat teni. ☆

11 Ahi mul sakini tounah vasi keil mai kistal musil lingkatiien ka rendemien onen. Ka musil rendemien onen, Ahi rie lat komai mu, Siu keil, keke mevapil vatal min Kristo. Ka sakini, kei rie lat komai memai mevi meatin keil kati onen. ☆

12 Mumoni mukonek vasakin komai koa mekur anatin en Kristo mulamu, mekilea mevamoul keke mevahati lat isen Ahi vahina nesa.

13 Ka kami mun, koa mirvitei Siu, milong more longlongien ten anatinien usil Kristo, ka mikur anatin eni. Sakini, Ahi mutut moulien onami ka san Ninin Votut min kami koa kei vat kati keke hesani hemai. Ka Ninin Votut ekek mul rie

☆ 1:5: Sion 1:12 ☆ 1:6: Mat 3:17; Kol 1:13 ☆ 1:7: Kol 1:14,20; Efes 2:7 ☆ 1:9: Rom 16:25; Efes 3:3,9 ☆ 1:10: Kal 4:4; Kol 1:16,20 ☆ 1:11: Rom 8:28-29

lat anatinien teni keke mivi onen. ☆ 14 Anatin, navong Ahi san Ninin Votut ekek min kami, rie lati keke mul maen tounah keil koa amul en hen avamai en her. Ka rie lati emun keke Ahi vul lat ir tuai, ka, en avong tai, hekur ir rehetu vituai hetal mini en out nesa hesuval meatin kati keil onen. Sakini, rehehati lat isen koa vi hetetamen imok hehina nesa. ☆

Pol vis ven me-Efeses keil keke avalei kilea tounah keil koa Ahi mul mumoni en usite one

15 Inau nalong usil demkatien onami en Asuv Iesu ka sakien ten envatien koa mirie lati min meatin keil onen Ahi. Ka ven tounah tetahos keil ekek koa Ahi mul mumoni ka en usite onami, namul navis ven kami. ☆ 16 Anatin, en avong vasi koa namul namundem kat kami en hisien, lisenges, namules nasan masmasien min Ahi ven kami. 17 Namul navis Ahi, Tata onen Iesu Kristo, Asuv orer koa mariso mok, keke hesakin kami mihilelau en meteisauen heka en Ninin Votut onen. Ka navis keke Ninin Votut onen hesakin kami mihemai miheilea revi kei hehi houlu mok. ☆ 18 Hesakini, navong Ahi hesehen rendemien onami, miheilea revi tahosien ka tounah keil koa atahos imok koa kei vat kati vasani min meatin keil onen en avong koa hemai veah, ka mikilea mivandesini vatal min rendemien tetaveah keke mihekuri. ☆ 19 Ka navis emun keke kami miheilea revi keihoen onen koa mariso mok koa kei mum ral mini en moulien orer koa romul rokur anatin en Kristo. ☆

☆ **1:13:** Kol 1:5; Efes 4:30 ☆ **1:14:** 2Kor 1:22; 5:5 ☆ **1:15:** Kol 1:4; 1:3; 1Tes 1:2 ☆ **1:17:** Kol 1:9-10; Aes 11:2 ☆ **1:18:** Efes 4:4; Kol 1:12 ☆ **1:19:** 2Kor 13:4; Kol 2:12

20 Ka en keihoen koanik koa mariso vis mariso mok, kei sakin Kristo moul eris ran matien, ka lingi rondan en usite matu onen en out nesa. ✧

21 Sakini, Kristo vi houlu mok mulin hetetamen savsav keil: koakeil avi avat keil en out nesa, ka koakeil emun avi avat keil en out netan; asuv houlu keil koa alosil kat out tai koa mariso, ka asuv keil koa alosil kat out koa havivi. Isen vina nesa mok mulin isen hetetamen keil koa akur keihoen mulamu vuo koa akur keihoen kosa, ka helin koakeil emun ikur keihoen en avong keil koa hemai. ✧ 22 Ahi ling tounah vasi keil koa amul en hen uva en hen Kristo, ka mumon kei mai vi avat onen meatin keil onen koa avi Sios onen. ✧ 23 Sios vi aven. Ka Kristo mul sien Sios onen ral min mouljen ka keihoen onen en vati saken koa kei mul sien tounah vasi keil ral min mouljen ka keihoen onen. ✧

2

Ahi san mouljen hau min ir koa rokapil vituai ral min Iesu Kristo

¹ Mulamu, Ahi les kami suval koa mimat tuai veni kami milong sesein ren ka tisaen keil amul en mouljen onami. ✧ ² En avong enek, kami mimusil kat saken tatisa keil ten out netan ka mimumon tounah keil koa Temat en vati. Kei vi asuy houlu onen ninin tisa keil koa amuka en out vasi en teilang, ka kei mul mum en mouljen onen koakeil arlong kattei Ahi. ✧ ³ Ir vasi rosuval keil

✧ **1:20:** Sam 110:1; Mat 22:44; Mak 16:19; Umen 2:34; Hib 1:3; 8:1; 10:12; 12:2 ✧ **1:21:** Kol 1:16; 2:10 ✧ **1:22:** Sam 8:6; Rom 12:5; 1Kor 12:27; Efes 4:15; Kol 1:18 ✧ **1:23:** Efes 4:10; Kol 1:19 ✧ **2:1:** Efes 2:5; Kol 2:13 ✧ **2:2:** Kol 3:7; Taet 3:3; Sion 12:31; Efes 6:12; 5:6

enges koa vurohien onen Ahi mul kat keil, veni romusil kat asa koa er vati keke vasakin aver valonge vatahos eni. Anatin, mulamu, vurohien onen Ahi mul en ir veni, en avong avasi rohtoh en ir etin, rendemien keil ten tisaen amul tuai en ir suval meatin sav vasi keil ten out netan, ka mal keke rehekur mahien veni. ✧

⁴ Ka veni enmahisien onen Ahi mariso ramat ka envatien onen min ir houlu mok, kei mutut moulien orer. ⁵ Sakini, navong ir romul veah rumat en meten ven longrasien orer, kei sakin ir rovapil vituai vatal min Kristo. Ka en meten Ahi, veni rokapil vituai ral min Kristo, suval koa kei sakin ir rovamoul vatal mini. Anatin, ven more envatien onen enges, Ahi mul mutut moulien onami. ✧ ⁶ Ka veni romoul vituai ral mini, suval koa sakin ir romoul eris ran matien ral mini, ka ling ir rorondan en out nesa ral min Iesu Kristo keke rehelosil kat tounah keil vasi hetal mini. ✧ ⁷ Ahi mumoni mukonek keke, en avong keil koa hemai, kei kilea vatie lati keke more envatien onen mariso ramat ka kei mul mumoni tahos min ir koa rokapil vituai ral min Iesu Kristo. ✧

⁸ Anatin, ka en more envatien onen Ahi enges, kei mutut kami veni mimul miling desien onami en Kristo. Mirkurtei moulien ten lisenges vaka en etai tounah koa kami enges mimumoni. Vuo, moulien ten lisenges enek vi sanien tai koa Ahi varei mul sani. ✧ ⁹ Anatin, moulien enek rovitei ui umen onen etai meatin keke kilea vahasi

✧ **2:3:** Kol 3:6 ✧ **2:5:** Efes 2:1; Kol 2:13; Luk 15:24,32; Rom 6:13; Umen 15:11; Efes 2:8 ✧ **2:6:** Kol 2:12 ✧ **2:7:** Efes 1:7 ✧ **2:8:** Umen 15:11; Kal 2:16; Efes 2:5; Sion 4:10; Hib 6:4; Rom 2:28; 2Tim 1:9; Taet 3:5; 1Kor 1:29

kei veni. ¹⁰ Ahi mum revī ir rovahi heite hau mukok veni rokapil vituai ral min Iesu Kristo. Ahi mumoni mukonek keke rehoumon umen keil tetahos onen koa ling kati tuai keke rovoumoni.

☆

Ka en Iesu Kristo, meatin vasi keil avinvin enges en meten Ahi

¹¹ Hetahos kami, me-Efeses keil, mihendem kati keke, navong avasi kami, mirvitei Siu. Siu keil avise kami en ‘koakeil arvatei en vekahoi.’ Ka aselus usil vekahoi koa hen meatin mumonis en hati aven meatin keil. ☆ ¹² Mihendem kati keke mivi isei mulamu, en avong koa mirkapiltei veah vatal min Kristo. Veni, en avong enek, kami mivi heou ka mirvitei horetan kati vatal min me-Isrel keil. Sakini, mulamu, usite onami tovuol en hatkatien keil takeih koa Ahi mumoni ral min meatin keil onen. Kami miro en out netan ekek, ka tounah tovuol koa mikilea mivaling desien onami eni veni mireingeingen Ahi. ☆ ¹³ Anatin, mulamu, kami mimul soutin ran Ahi ka meatin keil onen. Ka kosa, veni mikapil vituai ral min Iesu Kristo, Ahi sakin kami mimai vesesal veni. Kei mumoni mukonek veni miling desien onami en Kristo koa maen ran mue en usite orer. ☆

¹⁴ Vi ran Iesu koa kas motein meter vasakin ir rovato vituai en tomat ka rovarleletei mun vatisa en ir. Anatin, mulamu, suval koa mari vieh tai mul riti vas komai, Siu keil, ran kami koa mirvitei Siu. Ka matien onen Iesu mulin vieh enek keke rokilea rovamai rovahi vangi meatin vatas. ☆ ¹⁵ Navong Iesu emat, kei sakin

☆ **2:10:** Taet 2:14 ☆ **2:11:** Efes 5:8 ☆ **2:12:** Rom 9:4; Kol 1:21; 1Tes 4:13 ☆ **2:13:** Aes 57:19; Kol 1:20 ☆ **2:14:** Aes 9:6; 1Kor 12:13; Kal 3:28; Kol 2:14

mengkatien keil onen Siu keil mai vi heisav enges, ral min tounah vasi keil emun koa meatin keil amumon visi keke avamai avamal en meten Ahi. Ka Iesu kapil vituai ral min vangí meatin elu keke voumon tomat vatal min keilu, keke kilea vasakin keilu luvamai luvahi vangí meatin hau koa hetas. ✧ ¹⁶ Ka en matien onen en aiveave, Iesu mu lin leleien tatisa onealu. Anatin, ka en asa koa mumoni en aiveave, Iesu kapil vituain keilu lumai luvi vangí meatin tas ka sak reví keilu en meten Ahi. ✧ ¹⁷ Sakini, Kristo mai ka vitehiten more longlongien ten tomat va min meatin vasi keil: va min kami koa mirvitei Siu keil koa mimul soutin ran Ahi, ka va min komai emun, me-Siu keil koa memul vesesal veni. ✧ ¹⁸ Ka en Kristo, ir vasi, Siu keil ka koakeil arvitei Siu, rokilea rovamai en veinan Ahi Tata orer veni rokur Ninin tas. ✧

¹⁹ Sakini, kami koa mirvitei Siu, mirvitei mun heou keil. Kosa, mivi vatiamal kati onen Ahi ka mivi horetan kati keil ral min meatin sav keil onen. ✧ ²⁰ Meatin keil onen asuval eim tai koa kei mul muti. Eiloheh keil onen Iesu Kristo ka provet keil onen Ahi, keil asuval pos keil teni. Ka vi Iesu Kristo vareí koa vi vatihos teni. ✧ ²¹ Vi Kristo koa mul suv kat eim enek ka sakini mul kapil reví. Kei mumoni mai vi Eim Votut koa vinvin keke Ahi vamai vato ien. ✧ ²² Ka kami koa mikapil tuai ral min Kristo, kei mul sakin kami ral min meatin sav keil onen Ahi mimai mivi vangí meatin tas. Ka en keihoen onen Ninin

✧ **2:15:** 2Kor 5:17 ✧ **2:16:** Kol 1:20,22 ✧ **2:17:** Aes 57:19; 52:7; Sak 9:10 ✧ **2:18:** Rom 5:2; Efes 3:12 ✧ **2:19:** Efes 3:6; Hib 12:22-23 ✧ **2:20:** Rev 21:14; Mat 16:18; Aes 28:16; 1Pit 2:6 ✧ **2:21:** Efes 4:15-16; Kol 2:19; 1Kor 3:16; 2Kor 6:16

Votut, kami mimai misuval Eim Votut koa Ahi ro ien. ✧

3

Pol selus usil umen onen ral min koakeil arvitei Siu

¹ Ven tounah keil vasi koa Ahi mumoni en usite onami, inau navis ven kami. Ka kosa, namul en eim takeih ven umen koa Iesu Kristo sani minau keke mahitehiten more longlongien usili min kami koa mirvitei Siu. ✧ ² Namundemi keke kami milonge tuai keke Ahi rie lat more envatien onen minau en sise koa san umen enek minau keke maha mahit mesein more longlongien onen min kami. ✧ ³ Kei vothot en lingkatie suai onen minau keke mailea eni. Koanik vi asa koa namutis usili havivi tuai en leta koanik. ✧ ⁴ Ka munak kami mivuli asa koa namutisi, kami miheilea revi ileleien koa nakuri usil lingkatie suai onen Ahi usil Kristo. ⁵ Mulamu, Ahi rovit kileatei lingkatie suai onen min meatin keil ten out netan. Ka kosa, ka en Ninin onen, Ahi mul rie lati min eiloheh votut keil onen Iesu ka provet keil onen ten avong kosa keke availea eni. ⁶ Lingkatie suai onen Ahi mukok: ka en more longlongien onen usil asa koa Iesu Kristo mumoni, koakeil arvitei Siu amul akapil ral min Siu keil keke avamai avahi vanggi meatin keil tas vasuval avi aven tas. Keil vasi umai avi titiali keil kati onen Ahi ka ikur tounah keil vasi koa amul en hen koa kei vat kati keke hesani min onen keil. ✧

✧ **2:22:** 1Pit 2:5 ✧ **3:1:** Efes 4:1; Plp 1:7,13; Flm 1:9 ✧ **3:2:** Kol 1:25 ✧ **3:3:** Efes 1:9-10; Kol 1:26 ✧ **3:6:** Efes 2:13,18-19

7 En usite ten more longlongien koanik, Ahi sakin inau keke moum mini vatal min keihoen onen keke mahitehiteni. Anatin, Ahi rie lat more envatien onen minau suval vi sanien onen minau navong sakin inau numai navi meatin toumien onen. ✧ 8 Avaseini keke inau natisa mok mulin meatin sav vasi keil onen Ahi, ka veni more envatien mul enau, kei maen inau makur more umen enek. Anatin, kei maen inau maha ven koakeil arvitei Siu ka mahitehiten more longlongien min keil. Namul navit usil tounah vasi keil koa atahos imok koa ka ven Kristo koa meatin tovuol kilea vahul vasi eni. ✧ 9 Ahi mumon tounah vasi keil ka mumon lingkatién suai onen en avong telamu tuai. Ka kei maen inau mahit leini keke meatin vasi keil akilea avalong kilea eni. ✧ 10 Kosa, Ahi mul mum ka en Sios onen keke vatie lati min ninin keil ka avat keil koa akur keihoen koa amul en teilang nesa keke meteisau onen musil sise keil houlu. ✧ 11 Ahi mum en sise koanik musil rendemien koa kei ling kati mulamu tuai, ka mai vi anatin ka en Iesu Kristo, Asuv orer. 12 Ka veni roling demkatién orer en Iesu Kristo ka rokapil vituai ral mini, rokilea rehemai en veinan Ahi ka rehermetauntei vurohien onen. ✧

13 Sakini, inau navis keke rendemien onami namottei ven mahien keil koa namul makuri ven kami en eim takeih ekek. Hetahos imok keke mihehasi kami veni namul nakuri vakataun usite onami. ✧

Pol vis eris keke me-Efeses keil ilei kilea more

✧ **3:7:** Kol 1:23,25 ✧ **3:8:** 1Kor 15:9-10; Kal 1:16; Efes 1:7

✧ **3:9:** Rom 16:25; Kol 1:26 ✧ **3:10:** 1Pit 1:12; Rom 11:33

✧ **3:12:** Rom 5:2; Hib 4:16; 10:19 ✧ **3:13:** Kol 1:24

tounah keil koa Ahi mumoni en usite one

¹⁴ Navong namundem usil tounah keil koa Ahi Tata mumoni, namul naretengeiril en hisien en meten. ¹⁵ Veni kei vi Tata onen koakeil amul en out nesa ka koakeil amul en out netan koa amul aling demkatien one mul ien, ka akur ise ka ien. ¹⁶ Ahi, tounah keil koa akistal ien ven mari muohien ten hetetamenien onen houlu vis houlu mok. Ka namul navisi keke Ninin Votut onen hesakin tinomi hekeih tamun heka en keihoen onen. ✧ ¹⁷ Navis keke Kristo hemoul en tinomi veni miling demkatien onami eni. Ka navis emun keke mihesakin sise ten envatien hemai hehi vatte ten moulien onami, ka sakien vasi keil onami hetie lati. ✧ ¹⁸ Munak hemukonek, kami ka meatin sav keil emun onen Ahi akilea availea revi keke envatien onen Kristo mariso vis mariso mok. ✧ ¹⁹ Anatin, avaseini keke envatien onen mariso mok mulin asa koa meatin keil akilea avandem usili, navis Ahi houmon kami miheilea eni. Hesakini, rendemien ka sakien keil onen Ahi hemai hesien moulien onami. ✧

²⁰ !Hemukonek, rehehati lat isen Ahi! Ka en keihoen koa mul mum en moulien orer ral mini, kei kilea voumon tounah keil houlu valin asa ir rokilea rovandemi usili vuo rovahisi veni. ✧

²¹ Rehehati lat isen hehina nesa veni kei mariso, ka kei mul mumon marmari tounah keil en Sios ka en Iesu Kristo. Kosa ka en avong keil koa mul mai, meatin vasi keil ihati lat isen hehina nesa heha vio ... keite teni hetovuol. Anatin.

4

✧ **3:16:** Kol 1:11 ✧ **3:17:** Sion 14:23; Kol 1:23; 2:7 ✧ **3:18:** Kol 2:2 ✧ **3:19:** Kol 2:10 ✧ **3:20:** Kol 1:29

Selkatién keke Kristin keil um vituai en sakién ten envatién

¹ Ahi mumon kami mimai mivi vangi meatin hau tas. Sakini, inau Pol koa namul en eim takeih veni namum min Asuv Iesu, namul nasel kat kami keih keke mihoumon sakién keil en moulien onami koa hevinvin en koakeil Ahi vise keil avahi onen. ✧ ² Lisenges, mihesakin rendemien onami heha netan ka sakién keil onami hememerau enges. Mihoumoni hetahos min kami eris hetal min envatién ka rendemien onami hetaveah. ✧ ³ Ninin Votut mumon kami mimai mivi vangi meatin tas tuai. Sakini, mihesak visi en sise vasi keil keke kami miheto vituai en tomat. ✧ ⁴ Anatin, ir koa rokur demkatién rovi aven tas ka Ninin Votut koa mul en tiner tas. Ka, ral min rendemien tetaveah, rokur desien tas keke vi anatin keke Ahi vise lat ir rehetó vituai hetal mini en out nesa. ✧ ⁵ Ir romul romusil Asuv tas koa vi Kristo, romul romusil kat hihiseien tas, ka avi baptaes en ir keke rovapil vituai en demkatién tas. ✧ ⁶ Ahi tas ka vi Tata ten tounah vasi. Kei vi hetetamen imok mulin tounah vasi, mul mum en moulien onen meatin keil, ka mul moul en tin meatin keil. ✧

⁷ Ka min tetai en ir, Kristo mul riti sanien savsav keil musil rendemien onen. ✧ ⁸ Koanik suval selusien koa mul en Tus Votut koa vit,
*“Navong kei vina nesa en out ten houhouen onen,
 kei mulamun koakeil kei vae lin keil ka ling
 keil en hen.*

✧ **4:1:** Efes 3:1; Plp 1:7,13; Flm 1:1,9; Kol 1:10 ✧ **4:2:** Kol 3:12-13 ✧ **4:3:** Kol 3:14-15 ✧ **4:4:** Rom 12:5; Efes 2:16; 2:18
 ✧ **4:5:** Sion 10:16; 1Kor 8:6 ✧ **4:6:** 1Kor 12:6 ✧ **4:7:** Rom 12:3,6; 1Kor 12:11

Ka min meatin keil onen, kei san more sanien keil min keil.” (Sam 68:18) ☆

⁹ Navong selusien koanek viteni vit, “*kei vina nesa en out ten houhouen onen*” rie lati keke, mulamu, Kristo mul tuai en out netan. ☆ ¹⁰ Ka kei koa mul en out netan, vi kei varei koa vina nesa ka ro en out ten houhouen koa mulin out sav vasi keil en out nesa keke kilea vahi hetetamen imok mulin tounah vasi keil. ¹¹ Ka Kristo san “*more sanien keil*” min meatin keil onen keke tei keil imai ihi eiloheh keil, tei imai ihi provet keil ten avong kosa, tei ihitehiten more longlongien, ka tei keil ilosil kat revi vangi Kristin keil ka ihisein revi keil. ☆ ¹² Kristo san more sanien keil min meatin keil onen ekek keke vasak mesein Kristin vasi keil avoumon more umen vakataun mesav keil eni. En sise enek, Sios, koa vi aven Kristo, hemai hekeih tamun en demkatien. ☆ ¹³ Sakini, koakeil ten Sios imai vituai keke ilea Natin Ahi koa aling demkatien one eni, imai imatu revi en demkatien one, ka imoul en usite vasi keil heha vio ... imai imal vasi hesuval Kristo enges. ☆

¹⁴ Sakini, ronasuvaltei mun titiali keil en demkatien orer koa akalah avakur anatin en hihiseien sav vasi keil koa amul umai. Ronasuvaltei vot tai koa mules muloh kalkali navong eang sav keil umai ka amuh kati. Ronamaentei meatin keil taluvosien anamai analuvos ir natal min selusien keil one koa kas. ☆ ¹⁵ Vuo, her-mukteinek. Ir reheselus usil anatinien onen Ahi ka rehehitehiteni hetal min sakien ten envatien. Hesakini, rehemai rehematu revi en usite vasi keil ka rehemai rehesuval Kristo koa vi Avat ten

☆ **4:8:** Kol 2:15 ☆ **4:9:** Sion 3:13 ☆ **4:11:** 1Kor 12:28

☆ **4:12:** 2Tim 3:17; 1Pit 2:5 ☆ **4:13:** Kol 1:28 ☆ **4:14:** 1Kor 14:20

Sios onen. ☆ 16 Kei mul kapil vituain meatin keil onen suval koa hati aven keil amul akapil vituai ral min teisav en keil. Ka navong hati aven keil ekek amul amumon umen kati one, aven enek hemai hekeih ka hematu revi. Sakini, munak meatin keil ten Sios um vasin umen one hetal min sakien ten envatien, Sios hemai hekeih tamun ka hematu revi.

Pol sel kat Kristin keil keke ilokovein moulien matu one ka ikur moulien hau koa Ahi mul sani min keil

17 Veni kami mivi hati aven keil ten Sios onen Iesu Kristo, ek vati masel kat kami vatal min keihoen koa Asuv Iesu sani minau. Nasel kat kami keke minousiltei mun sakien keil onen koakeil areingeingen Ahi. Veni rendemien one koteh, ka amundem usil tounah keil koa avi heisav enges. ☆ 18 Amul veah en mankoli ka asakras availea tounah keil onen Ahi. Keil amul soutin ran moulien hau koa Ahi mul sani veni vatie keih ka e rovattei availea sise onen. ☆ 19 Navong keil amumon tisaen, armemoutei mun. Keil asan keil keke avousil sakien keil enges koa ave en vati, amul amumon sakien houlu koa tisa ramat, ka e vati mok avales avoum vatisa vamukonek. ☆

20 Ka koanik rovitei sakien keil koa mikuri navong avisein kami usil Iesu Kristo. 21 Anatin eli, avisein kami usil anatinien onen Iesu navong milong usili ka mikapil vituai ral mini. 22 Avisein kami keke mihelokovein moulien matu onami hetal min sakien tatisa keil teni, hesuval koa kami mikulat musi eisin keil ka misoni eva. Veni,

☆ 4:15: Efes 1:22; 5:23; Kol 1:18; 2:19 ☆ 4:17: Rom 1:21

☆ 4:18: Efes 2:12; Kol 1:21; 1Pit 1:14 ☆ 4:19: Kol 3:5

en avong enek, kami miluvos kami eris mivit tounah keil koa avemi en vati tahos imok. Ka tounah keil enek amul avou lin moulien onami enges. ☆ ²³ Avisein kami keke mihemaen Ahi hehiles tinomi neim ka rendemien onami, ka hesakin kami mihemai mihehi heite hau. ☆ ²⁴ Ka avisein kami keke mihekur sakien keil tetahos ten moulien hau onami hesuval koa mimul mimusin en eisin hau tai koa tahos vis tahos imok. Sakini, mal imok keke sakien keil onami hetie lati keke moulien hau koa Ahi sani min kami vi votut ka mal imok, suval koa kei varevi vi votut ka mal imok. ☆

Pol sel kat Kristin keil keke sakien keil one hetie lati keke akur moulien hau

²⁵ Veni ir rokur moulien hau koa Ahi sani min ir, ronaluvoitei mun. Hetahos keke tounah vasi keil koa romul roselus usili ral min tuer keil en demkatien hehi anatin. Rehoumoni hemukonek veni rovi hati aven keil ten Sios tas. ☆ ²⁶ Mal keke mihevuroh navong miles meatin tai mul mum tisa, ka mihelekat revikeke vurohien onami nasakintei kami minamot en tisaen. Ka mihekalah, mihetalimal eni helamu en avong koa meteiai hehita henu. ☆ ²⁷ Hesakini, mihersantei ahho min Temat keke valamun kami mivousil sise onen ten tisaen. ²⁸ Munak tai en kami vi tarhena, helokovein sakien enek ten henaien, ka heha houn hetal min hen keilu housil sakien tetahos tai. Hesakini, kei kilea vasan kataunien min koakeil tounah one tovuol. ☆ ²⁹ Minasontei selusien keil koa tisa, ka mihesa kesi min keil more selusien keil ten

☆ **4:22:** Kol 3:9; Kal 6:8 ☆ **4:23:** Rom 12:2 ☆ **4:24:** Kol 3:10; Sen 1:26 ☆ **4:25:** Sak 8:16; Kol 3:8-9 ☆ **4:26:** Sam 4:4; Tiem 1:19-20 ☆ **4:28:** 1Tes 4:11

kataunien koa hetie lat more envatien onen Ahi. Hesakini, navong milesi mal keke mivoumoni, mihasan more selusien koa kilea vasakin koakeil alonge, rendemien one hemai hekeih tamun. ✧

³⁰ Minoumontei sakien keil koa noumon Ninin Votut nalonge natasa. Veni Ahi san Ninin onen min kami vatie lati keke kei ring koe kami ka vul lat kami tuai mivahi meatin keil onen ka, en avong tai koa hemai, hekulat kami ran out netan koa vilelau en mahien. ✧ ³¹ Sakini, mihelokovein sakien tatisa keil ekek. Minandemtei natasa en kami eris, minavuroh kattei kami, ka minasontei selusien takeih naha kat kami. Minavaetei natal min kami, minaselus karentei kami, ka minoumontei tounah sav keil min kami natal min rendemien tatisa. ✧ ³² Mal keke mihetahos min kami ka mihetie lat enmahisien min kami eris. Mihelele hetahos eris en kami hesuval koa Ahi lele tahos eris en kami ven tounah keil koa Kristo mumoni tuai. ✧

5

Pol sel kat Kristin keil keke anousiltei mun sakien matu keil one

¹ Veni kami mivi titiali keil anatin onen Ahi koa envatien onen mul en kami, sakien onami heleisungein revi mok more sakien keil onen. ✧

² Mihetie lat envatien onami min mesav keil heka en sakien vasi keil onami. Anatin, mihoumoni hetal min envatien hesuval koa Kristo mumoni navong maen moulien onen min Ahi keke vamat vahinat ir. Ka Ahi si kei ven matien onen suval

✧ **4:29:** Efes 5:4; Kol 3:8; 4:6 ✧ **4:30:** Aes 63:10; 1Tes 5:19; Efes 1:13-14 ✧ **4:31:** Kol 3:8 ✧ **4:32:** Kol 3:12-13; Mat 6:14; 18:22-35 ✧ **5:1:** Mat 5:48

koa, mulamu, si kei navong amu vini sipsip tai vahi sanien votut en usite onen meatin keil. ✧

³ Ka veni kami mi vi meatin votut keil onen Ahi, sakien tatisa keil ekek hetovuol varei en kami: minamatiltei natal min etai meatin koa mirtetalihetei vatal mini, minoumontei sakien tisa keil ten sise, ka minalah ruantei tounah keil onami namai nahi houlu. ✧ ⁴ Minasisiltei, minaselus vautei, ka minasontei selusien tatisa sav keil. Veni romaltei keke meatin keil onen Ahi avaselus vamukok. Hetahos imok keke kami mi hesan selusien keil ten masmasien heha min Ahi ven tounah keil koa kei mumoni en usite onami. ✧ ⁵ Hetahos keke kami mi heilea rev i keke koakeil amumon sakien keil tatisa ekek irvatei en out koa Ahi keilu Iesu Kristo luvi Asuv Houlu ien ka irkur etai tounah tetahos eni. Anatin, koakeil amatil ral min meatin tai koa artetalihetei vatali, ka koakeil amumon sakien tisa keil ten sise, keil irvatei en out enek. Ka koakeil emun amul alah ruain tounah keil one vama i vahi houlu irvatei ien veni sakien one rie lati keke amul uva netan min tounah keil one suval koa avi ahi keil one. ✧

⁶ Minamaentei meatin keil anamai analuvos kami anahit Ahi hersantei mahien min koakeil amumon vati tisaen keil enek, veni vi anatin keke Ahi hevuroh kat koakeil amul along sesein ren ka hesan mahien min keil. ✧ ⁷ Sakini, mi-napiltei natal min vati meatin keil koa amumon tounah keil ekek. ⁸ Veni, mulamu, navong kami mireingeingen Ahi veah, kami mun mimul en mankoli. Ka kosa, mikapil vituai ral min Asuv Iesu ka mimul en meneai onen Ahi. Sakini,

✧ **5:2:** Rom 14:15; Kal 2:20; Sam 40:6; Hib 10:10; Eks 29:18; Esek 20:41 ✧ **5:3:** Kol 3:5 ✧ **5:4:** Efes 4:29; Kol 3:8 ✧ **5:5:** 1Kor 6:9-10; Kol 3:5 ✧ **5:6:** Kol 2:4,8; Rom 1:18; Kol 3:6

sakien keil ten moulien onami hetie lati keke mivi titiali keil onen. ✧ ⁹ Veni koakeil amul en meneai, sakien keil ten moulien one hetie lat tahosien, maluen, ka anatinien. ¹⁰ Sakini, mihesak visi keke miheilea sakien sa koa Ahi hesi kei veni, ka mihoumoni. ✧

¹¹ Navong meatin sav keil amumon sakien tatisaso keil ten mankoli, usite onami hetovuol eni, veni tounah tahos hetovuol hekistal ien. Hetahos imok mihehit kilea min meatin keil keke vati sakien keil ekek artahostei. ✧ ¹² Veni vati sakien keil tatisa ekek koa koakeil arlong kattei Ahi amul amum suai eni, rehermumontei ka rehememou emun keke rovaselus usili. ¹³ Ka navong meneai onen Ahi hetitin eni, hehothot eni keke meatin vasi keil ilei kilea eni. ✧

¹⁴ Anatin, meneai mul sakin meatin keil alei kilea anatinien ten tounah vasi. Koanik suval souen tai orer koa vit,

“Kami koa mimatil, mihemea mihele.

Anatin, kami koa mimat, mihemoul eris ran matien.

Navong mimul en mankoli,

meneai onen Kristo hetitin en kami.”✧

¹⁵ Sakini, mihelei kat revi en ualien ten moulien onami. Minoumontei sakien keil nasuval koa mivi unu keil, ka mihehi meteisau.

¹⁶ Anatin, mihoum hetahos en avong vasi koa miles ahho keke mivoumoni. Veni romul en avong keil koa meatin keil amul amumon tisaen lisenges. ✧ ¹⁷ Minahitei unu keil, ka miheilea

✧ **5:8:** Efes 2:11,13; Kol 1:13; 1Pit 2:9; Luk 16:8; Sion 13:36

✧ **5:10:** Rom 12:2 ✧ **5:11:** Rom 16:17; 2Tes 3:6; 2Sion 1:10-11

✧ **5:13:** Sion 3:20-21 ✧ **5:14:** Aes 26:19; 51:17; 52:1; 60:1; Rom

13:11 ✧ **5:16:** Kol 4:5; Amos 5:13

asa koa Ahi en vati mivoumoni, ka mihoumoni suk. ☆ 18 Minahi vautei en uaen, veni navong mivilelau en uaen, misakras mivahuli kat sakien keil onami. Ka mihilelau en Ninin Votut. ☆ 19 Veni navong mivilelau en Ninin Votut mikilea mivahati lat isen Asuv Iesu navong mimusau vituai en sam keil, souen sav keil ten demkatien, ka souen keil emun koa Ninin Votut mul sani min kami keke mivamasmasi en tinomi. ☆ 20 Mikilea mivamasmas Ahi, Tata orer, lisenges ven tounah vasi keil koa kei mumoni en usite orer ka en Iesu Kristo, Asuv orer. ☆ 21 Ka mikilea mivaling rendemien onami vaha netan keke mivoum vousil rendemien onen Kristin sav keil. Munak mihoumon hemukonek, mihetie lati keke mivouhou min Kristo. ☆

Pol sel kat Kristin keil keke ito vituai en tahosien

22 Ahin keil, kami mihoumon rendemien onami heha netan keke mihoum housil rendemien onen meahos keil onami. Mihousil rendemien one hesuval koa mimul mimumoni ven Asuv Iesu Kristo. ☆ 23 Veni meahos keil onami avi avat keil onami suval koa Kristo vi avat ten Sios onen. Sios koanik vi aven, ka meatin vasi keil koa avi onen anatin amul ien, kei mutut moulien one. ☆ 24 En vati sakien koa Kristin keil ten Sios amul aling rendemien one va netan keke um housil rendemien onen Kristo, mal keke ahin keil emun iling rendemien one heha netan keke um housil rendemien onen meahos keil one.

☆ 5:17: Rom 12:2; Kol 1:9 ☆ 5:18: Pro 23:31 ☆ 5:19: Kol 3:16; Sam 33:2,3 ☆ 5:20: Kol 3:17 ☆ 5:21: 1Pit 5:5 ☆ 5:22: Sen 3:16; Kol 3:18; 1Pit 3:1 ☆ 5:23: 1Kor 11:3

25 Amo keil, envatien onami hel en ahin keil onami. Envatien onami hesuval envatien koa Kristo rie lati min Sios onen navong san moulien onen vinati. ✧ 26 Iesu mat ven meatin keil ten Sios onen keke voumon keil avato vasi. ✧ Kei mu motein keil ka en oai ten baptaes ka ka en selusien keil onen. 27 Mu moteini vasakin Sios onen vato vasi ka vahilahil, ka vasakin tisaen ka tounah keil koa avi amus hetovuol ien. En vati voumoni vamukonek vasakini vato vasi en meten. ✧ 28 En vati sakien ekek, meahos tai hetie lat envatien min ahin onen ka helei kat revi hesuval koa mul rie lat envatien en aven ka mul lei kat revi. Veni, meatin koa en vat ahin onen, suval koa en vat kei sasen. 29 Meatin tovuol en varvattei aven kati, veni mul san anien mini ka ring koe revi. Ka Kristo emun mul mumon vati sakien enek en Sios onen 30 veni ir rovi hati aven keil. ✧ 31 Tus Votut onen Ahi selus usili navong viteni vit, *“Ven koanek, meahos tai hemea ran tata ka mama onen, ka heapil hetal min ahin onen, ka keilu luhetas.”* *Senesis 2:24* ✧

32 Mari rendemien mul suai en selusien koanek, veni mul selus emun usil apiluen onen Kristo ka Sios onen. ✧ 33 Ka, en usite onami amo keil, emi hehat ahin keil onami hesuval koa kami mirie lati emi vat avemi. Ka kami, ahin keil, miheling rendemien onami heha netan ka mihoum housil rendemien onen meahos keil onami.

6

✧ 5:25: Kol 3:19; 1Pit 3:7; Efes 1:22; Kol 1:18 ✧ 5:26: Taet 3:5; Hib 10:10,14; 13:12 ✧ 5:27: 2Kor 11:2; Kol 1:22 ✧ 5:30: Rom 12:5; 1Kor 6:15; 12:27; Efes 1:22-23; Kol 1:18 ✧ 5:31: Mat 19:5 ✧ 5:32: Rev 19:7

Selkatien tai min titiali keil ral min tata ka mama one keil

¹ Kami, titiali keil koa mikapil vituai ral min Asuv, mihelong kat tata ka mama onami keil veni koanek mal. ✧ ² Koanik vi mengkatien koa Ahi sani navong vit, “*Mihehouhou min tata ka mama onami keil.*” *Eksodas 20:12*✧

En mengkatien keil, koanik varei Ahi san rohtoh eni ral min hatkatien tai vit, ³ “*Hesakini, kami miheles tahosien ka moulien onami hetaveah en out netan.*” *Eksodas 20:12*

⁴ Ka kami, tata keil, minoumontei nakeih ramat min titiali keil onami keke anavuroh kattei kami. Ka mihisein revi keil keke ilea tounah keil onen Asuv Iesu ka mukave akilea avalekat revi sakien keil one. ✧

Selkatien min slev keil ral min masta keil one

⁵ Kami, slev keil, mihelong kat masta keil onami en out netan ekek en mari houhouen, ka mihoum min keil hetal min more rendemien. Mihelong kat keil en vati sakien koa mimul milong kat Iesu Kristo eni. ✧ ⁶ Minalong

katteis keil navong amul ales kami keke avasi keil ven kami. Ka hetahos imok mihelong kat keil veni mivi slev keil onen Kristo, ka misi kami keke miyoumon asa koa Ahi en vat kami miyoumoni. ⁷ Anatin, mihoum ven masta keil onami hesuval koa mimul mimum min Asuv Iesu, ka rovitei meatin keil enges. ⁸ Mihoumoni hetahos hemukonek veni rokilea keke Asuv Iesu hesan retai en heite ten umen orer housil asa koa

✧ **6:1:** Kol 3:20 ✧ **6:2:** Dut 5:16; Mat 15:4 ✧ **6:4:** Kol 3:21; Dut 6:7,20-25; Sam 78:4; Pro 19:18; 22:6 ✧ **6:5:** Kol 3:22-23; Taet 2:9-10

romumoni, avaseini munak rovi slev keil vuo romaluv enges. ☆

⁹ Ka en vati saki enek, kami, masta keil, mihoumoni hetahos min slev keil onami. Minasontei selusien takeih naha min keil minahit mihesan mahien min keil munak armumtei vousil rendemien onami. Mihendem kati keke Masta one koa ro en out nesa vi Masta onami emun. Ka navong helei rahat usite onami vasi, herles etai meatin hemariso mok helin teisav. Houmoni hevinvin en keil vasi. ☆

Selkatien min Kristin keil keke ilomal hekeih en demkatien one

¹⁰ Keke maselus ekor min kami, ek vati masel kat kami keke mihelomal hekeih en demkatien onami. Keihoen onami mul ka ven Asuv Iesu varei veni mimul mikapil vituai ral mini. ¹¹

Mihesak mesein kami ven vaeen ten demkatien suval meatin tavaeen tai mul sak mesein kei. Anatin, mihesin en kami en eisin keil ten vaeen koa Ahi mul sani min kami keke kami mikilea mivalomal vakeih navong Temat mai vasak visi valuvos kami mivamot. ☆ ¹² Veni, en vaeen ten demkatien koa romul ien, vativieh keil orer rorvitei meatin keil ten out netan ekek. Vuo, vativieh keil orer avi Temat ka ninin tisa keil onen koa amul amuka en teilang. Keil akur keihoen en out netan ekek ka amul asak visi keke avoumon meatin keil avamot en tisaen ka vasakin rendemien one vamai vamalikelik. ☆

¹³ Sakini, mihesin revi en eisin vasi keil ten vaeen koa Ahi sani. Hesakini, mikilea mivalomal vakeih en avong vasi koa Temat ka ninin tisa keil

☆ **6:8:** 2Kor 5:10; Kol 3:24-25 ☆ **6:9:** Kol 4:1; Dut 10:17; 2Kron 19:7; Umen 10:34; Kol 3:25 ☆ **6:11:** Rom 13:12; 2Kor 10:4
 ☆ **6:12:** Sion 14:30; Efes 2:2; 1Pit 5:8-9

onen asak visi avamai ka avapurun kami. Ka navong kami mihevae hetal min keil heha vio ... hevus, mihelesi keke mimul veah mimulomal keih. ¹⁴ Sakini, mihesak mesein revi kami hetal min eisin tavaeen koa Ahi mul sani. Miheilea revi anatinien onen Ahi koa kami mikuri tuai. Anatinien koanik hesuval atoh koa mimutoh kat revi kami eni. Mihendesini keke Ahi sakin kami mimal en meten, veni hemukonek, maluen onen heting koe moulien onami. Maluen ekek hemai hesuval eisin keil takeih koa amul aring koe veimasomi. ✧ ¹⁵ Miheling demkatien onami en more longlongien koa mul sakin kami miro en tomat ral min Ahi. Hemukonek, mihelomal hekeih tamun en demkatien onami. More longlongien koanik hemai hesuval but takeih koa hesak mesein kami mihelomal hekeih ka mihermottei. ✧ ¹⁶ En avong vasi, mihoumon demkatien onami en Iesu Kristo hekeih tamun. Demkatien koanik hemai hesuval ai tatosuaien tai koa heting koe kami ran atuv vasi keil ten rendemien tatisa keil onen Temat keke anamaitei en moulien onami. ✧ ¹⁷ Miheilea revi keke Ahi mutut moulien onami tuai. Sakini, Temat sakras vasakin rendemien onami vamot. Ileilien koanik heting koe rendemien onami hesuval eisin takeih tai koa mul koe vatumi. Miheilea revi selusien onen Ahi koa Ninin Votut mul sani min kami keke mikilea mivahitehiteni lisenges. Selusien onen Ahi enek hemai hesuval naef tavaeen onami. ✧

¹⁸ Ka navong mimusin mukok, lisenges, mihe-

✧ **6:14:** Aes 11:5; Luk 12:35; 1Pit 1:13; Aes 59:17; 1Tes 5:8

✧ **6:15:** Aes 52:7; Neham 1:15; Rom 10:15 ✧ **6:16:** Sam 7:13

✧ **6:17:** Aes 59:17; 1Tes 5:8; Aes 11:4; 49:2; Hos 6:5; Hib 4:12

his min Ahi housil asa koa Ninin Votut mul rie lati min kami. Ka mihehis emun keke Ahi hesan kataunien min kami. Ka navong mivis, avemi namahtei, ka minalokoveintei hisien keil onami ven meatin savsav keil onen Ahi. ✧ ¹⁹ Mihehis venau emun keke nakilea maselus revi selusien sa koa Ahi hesani minau. Ek vati mahit kilea aneite ten lingkatien suai ten more longlongien onen ka nirmetautei. ✧ ²⁰ Veni, navi eiloheh tai keke mahitehiten more longlongien enek, ka, ven koanek, apar kat inau ral min sen keil takeih. Mihehis venau keke nakilea mahit leini vasuval koa mal moumoni, ka nirmetautei. ✧

Selusien ekor

²¹ Keke miheilea revi asa koa mul kistal enau ka tounah keil koa namul namumoni, namul nasila Taetikas vat ven kami keke vahit meseini min kami. Kei vi more tuak tai ka musil revi Asuv Iesu. ✧ ²² Anatin, namul nasila vat ven kami keke miheilea revi usite onomai, ka keke mihehati lat rendemien onami.

²³ Navis keke tomat onen Ahi hel ven tuak vasi keil ten demkatien keisom. Ka navis keke Ahi houmon envatien onami hemariso mok, ka demkatien onami en Iesu Kristo hemai hekeih tamun. ²⁴ Navis keke Ahi hetie lat more envatien onen min kami vasi koa mimul mirie lati keke tounah tovuol kilea vahiles envatien onami en Iesu Kristo, Asuv orer. ✧

✧ **6:18:** Luk 18:1; Kol 4:2-3; 1Tes 5:17 ✧ **6:19:** Umen 4:29; Kol 4:3; 2Tes 3:1 ✧ **6:20:** 2Kor 5:20; Flm 1:9; Kol 4:4 ✧ **6:21:** Umen 20:4; Kol 4:7-8; 2Tim 4:12; Taet 3:12 ✧ **6:24:** 1Pit 1:8

Paama Bible
Portions of the Holy Bible in the Paama Language of
Vanuatu
Certaines parties de la Bible dans la langue Paama
de Vanuatu

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paama

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

e4d59815-486c-529e-8bd4-ce3980ae5535